

2.4. FLAMINGS — *Phoenicopterus ruber* L. — PIRMOREIZ DAUGAVĀ PIE STUČKAS

1982. gada 14. aprīlī Stučkas pilsētas iedzīvotāji pirmoreiz bija pamanījuši Daugavā lielu, krāšņu putnu. 15. aprīlī, novērojot to gan peldam un bradājam Daugavā, gan apmetoties uz peldētavas norobežojuma betona blūkiem, kā arī nožogotā pilsētas sporta laukuma zālājā ap 100 m no Daugavas un 100—200 m no deviņstāvu un citiem dzīvojamiem namiem, varēja konstatēt, ka līdz Latvijas vidienei atlidojis pieaudzis sārtais flamings (*Phoenicopterus ruber antiquorum* Temm., syn. *Ph. roseus* Pall.), kura spožais apspalvojums un drošās kustības liecināja par labu fizisko veselību. Neparasta šajās dienās un arī vēlāk bija, galvenokārt, flaminga izturēšanās, jo bērnu vai pieaugušo cilvēku, arī suņu vai kaiju tramdīts, tas tomēr nepameta sākumā izvēlēto apvidu un laiku pa laikam atgriezās pilsētas un hidroelektrostacijas aizsprosta tuvumā. Putns atlāva sevi arī novērot liela cilvēku skaitam, pielaižot uzmanīgākos vērotājus atsevišķos gadījumos pat līdz 10—20 m attālumā. Flamings pārlidojis arī pie HES aizsprosta, bijis pussalā pie aizsprosta dambja un 1 km augšpus tā.

Flamings bieži bija daudzu, ne vienmēr disciplinētu interesentu «aplēkumā». Tāpēc Stučkas rajona laikraksts ievietoja Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības rajona nodaļas biedru (17. apr. — Dz. Kaktiņas un V. Egliša, 24. apr. — A. Stafecka) rakstus, lai informētu lasītājus par nepieciešamību saudzēt reto viesi. 25. maijā ir arī publicēts K. Daņiļeviča fotoattēls, kurā redzams flamings Stučkas sporta laukuma zālājā ar augstceltni fonā.

Flamingu ļoti traucēja pret to agresīvie lielo ķīru bari. Kaiju uzbrukumi padarīja neefektīvu arī peldošā barības galda «flaminga salīņas» iekārtošanu, ko veica LDPAB Stučkas nodaļas, Jaunjelgavas MRS un Stučkas mednieku kolektīvu aktīvisti.

Aprīļa 3. dekādē flamings Stučkā redzēts arvien retāk, tomēr ir ziņas, ka viņš bijis pie aizsprosta vēl 6. maijā (23. dienā pēc pirmajiem novērojumiem). Interese par «Stučkas flamingu» izpaudās arī rakstos republikas presē (laikrakstos «Cīņa» un «Dzimtenes Balss»). Par šo putnu stāstīja arī Vispasaules apkārtējās vides aizsardzības dienai veltītajā Latvijas televīzijas raidījumā (atbildot uz skatītāju iesūtīto jautājumu) 05.06.82.

Flamingu tuvākās ligzdošanas vietas ir Dienvideiropā (Francijā — Kamargas rezervātā) un Vidusāzijā (Kazahijā — Kurgaldžinas rezervātā), tomēr ielidojumi diezgan bieži atzīmēti plašā teritorijā, reizēm arī ziemeļos, tālāk par Latvijas

republiku [9]. Igaunijā atzīmēti 4 ielidojumi: 1855. g. augustā, 1914. g. oktobrī, 1922. g. jūnijā un 1941. g. jūnijā [5].

No 1838. g. [7] ir ziņas par flaminga nošaušanu pie Rīgas. Tās dažreiz tiek apšaubītas. Savukārt J. Baltvilks (1972) raksta par viena flaminga ilgstošu uzturēšanos (no 1969. g. 12. jūl. līdz sept. beigām) Rīgas jūras līcī starp Bērziem un Mērsragu.

Flaminga ielidojumi Austrumbaltijā bijuši reti. Šajā gadījumā tie pa vienam reģistrēti ar 8, 19, 28 un 13 gadu atstarpēm. Tomēr flamingu nepieciešams ievērot un ierakstīt Latvijas PSR Sarkanajā grāmatā, lai turpmāk praksē tiešām realizētu starptautiski atzīto un Padomju Savienībā plaši organizēto flamingu aizsardzību (Kazahijā Valsts rezervāts 195 tūkst. ha) un lai pie mums nepaliktu nesodīta šo putnu zemiska tvastīšana. Iedarbīgākas aizsardzības metodes pelnījusi arī daļa no pārējiem t. s. «maldu viesu» grupas dzīvniekiem.

LITERATURA

1. Baltvilks J. Flamingo (*Phoenicopterus ruber* L.) — jauna suga Latvijas faunā: LVU Zooloģijas muzeja raksti, 9, R.: P. Stučkas LVU, 1972, 75.—77. lpp.
2. Daņiļēvičs K. Uz Stučku bija atlidojis... — Komunisma Uzvara, 1982, 25. maijs.
3. Flamingo ceļojums uz ziemeļiem. — Cīņa, 1982, 22. maijs.
4. Kaktiņa Dz., Eglītis V. Flamingu viesojas Stučkā. — Komunisma Uzvara, 1982, 17. apr.
5. Kumari E. Eestī NSV linnud. — Tallin: Eestī Rīkļik Kirjastus, 1954, 415 lk.
6. Neradzēts viesis. — Dzimtenes Balss, 1982, 27. maijs.
7. Seidlitz G. Verzeichnis der Säugetiere, Vögel, Reptilien und Amphibien der Ostseeprovinzen. — Sitzungsberichte d. Naturforscher-Ges. Dorpat (1853—60), 1961, S. 367—424.
8. Stafeckis A. Nenogaliniet putnus! — Komunisma Uzvara, 1982, 24. apr.
9. Спангенберг Е. П. Отряд фламинго. — В кн.: Птицы Советского Союза. М.: Советская наука, 1951, т. 2, с. 341—349.

V. Eglītis, Dz. Kaktiņa
Latvijas Zemkopības un
lauksaimniecības ekonomikas
zinātniskās pētniecības institūts

Эглитис В. К., Кактыня Д. К. (Латвийский научно-исследовательский институт земледелия и экономики сельского хозяйства). Фламинго — *Phoenicopterus ruber* L. — впервые на р. Даугава у г. Стучки.

14 апреля по 6 мая 1982 г. в пределах города Стучки на реке Даугава и по ее берегам, в т. ч. на городском стадионе,

задержалась одна залетная взрослая особь розового фламинго (*Ph. ruber antiquorum* Temm.). Последние случаи залета фламинго в Восточную Прибалтику отмечались в настоящем столетии с промежутками 8, 19, 28 и 13 лет. Предлагается упорядочить охрану фламинго и других видов из группы залетных птиц и подобных редко встречающихся животных.

V. Eglītis, D. Kaktiņa. (Latvian Research Institute of Agriculture and Agricultural Economics).

Greater Flamingo (*Phoenicopterus ruber* L.) for the first time on the River Daugava at the town Stučka.

From April 14 to May 6, 1982 along the banks of the River Daugava within the limits of the town Stučka and its sports grounds one accidental individual of an adult Greater Flamingo — *Phoenicopterus ruber antiquorum* Temm. — was being observed. The last cases of accidental occurrence of Flamingo in the eastern Baltic area were being observed at 8, 19, 28 and 13 year intervals in this century. Regulations on protection of Flamingo and other accidental species are suggested.